

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ
TBMM
GRUP BAŞKANLIĞI

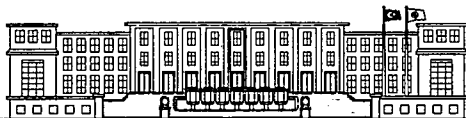
Sayı : 2340
Konu :

05/09/2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de çölleşme riskinin araştırılması ve çölleşmeyle mücadelede alınacak tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasa’nın 98 inci ve İçtüzüğü’nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereğince bir meclis araştırması açılmasını Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına arz ve teklif ederim.

Erkan AKÇAY
Manisa Milletvekili
Milliyetçi Hareket Partisi
Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Çölleşme, tarım ve mera alanları ile ormanlık alanların parçalanması ve bozulması sonucunda oluşan, biyolojik çeşitlilik ve verimlilik kaybı ile sonuçlanan arazi bozulması olarak tanımlanmaktadır. 1992 Dünya zirvesinde dünya liderleri tarafından kabul edilen Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesinde yer alan tanıma göre ise çölleşme, "iklim değişiklikleri ve insan faaliyetleri de dâhil olmak üzere muhtelif faktörlerin etkisi altında kurak, yarı kurak ve az yağış alan bölgelerdeki toprağın doğal özelliklerini yitirmesi veya kısaca toprağın aşınması"dır.

Çölleşme bir bölgenin çöl haline gelmesinden ziyade toprağın üretkenliğini kaybetmesi anlamında kullanılmaktadır. Buna göre çölleşme arazi bozulumu, su ve rüzgâr erozyonuyla toprakların kaybedilmesi, toprakların fiziksel, kimyasal ve biyolojik özelliklerinin bozulması ve bunun sonucunda toprakların verimliliğinin azalması ile oluşan ekonomik kayıpları ve bitki örtüsünün uzun süreli kaybı gibi çevresel gelişmeleri ifade eder. Bununla birlikte çölleşme ile ifade edilen toprak bozulumu sadece tarım alanlarını değil, mera, bozkır, orman yada maki/fundalık alanlarında da görülmektedir.

Nedenleri ve sonuçları itibariyle çölleşmeyi sadece bir çevre sorunu olarak ele almak eksik kalacaktır. Ekonomik, sosyal ve kültürel etkileri de olan çölleşme günümüzde insanlığın karşı karşıya olduğu en büyük tehditlerden birisidir. Bu nedenle çölleşmeyle mücadele küresel politikaların ve uluslararası örgütlerin gündeminde yer almaktadır. Küresel düzeyde çölleşme jeo-stratejik bir boyutta ele alınmaktadır.

Türkiye coğrafi ve özel konumu itibariyle gerçek anlamda bir çölleşme alanı olmamasına rağmen Dünyada çölleşme etkisinin en fazla hissedildiği ve çölleşme riskinin yüksek olduğu ülkelerden birisidir. Türkiye'nin yüzde 89'unda hafif, orta, şiddetli ve çok şiddetli olmak üzere erozyon ve buna bağlı olarak çölleşme riski vardır. Orman ve Su İşleri Bakanlığı'nın 2005 yılında hazırladığı Çölleşme Risk Haritasına göre ülkemizin yaklaşık yüzde 47'si orta ve üzeri "çok yüksek risk grubunda" yer almaktadır. Çölleşmeyi tetikleyen sebeplere bakıldığında bu oranın 12 yılda daha da artmış olması tahmin edilmektedir.

Türkiye iklim yapısı, topografyası, jeolojik yapısı, bitki örtüsü, hidrolojisi, tarıma uygun olan ve olmayan arazi varlığı, mera ve orman arazilerinin niteliği ve nüfusun etkisi dikkate alındığında çölleşme riskiyle karşı karşıya kalan bir ülkedir. Bununla birlikte ormansızlaşma, meraların ve hidrolojik yapının bozulması, toprakların amacı dışında kullanılması ve yanlış yönetimi gibi teknik nedenler ile yönetim ve yasalardan kaynaklanan nedenler de çölleşmeyi tetikleyici etkenler arasındadır.

Çölleşmenin en belirgin sebepleri arasında insan faktörü vardır. Türkiye için çölleşme coğrafi veya iklime dair bir kader değil, özellikle toprak yönetiminden kaynaklanan sorunların bir neticesidir. Ülkemizde çölleşmeyle mücadelenin başlangıç noktası da arazi yönetimi olmalıdır. Ancak farklı amaçlar için arazi yönetimi ve kullanılması yetkisi birçok kurum ve kuruluşun tasarrufunda olması ve özellikle çölleşmeyle mücadele kapsamında aradaki eşgüdümü sağlayacak kurumların eksikliği ya da etkinsizliği Türkiye'de çölleşme riskini her geçen gün daha da arttırmaktadır.

Sonuç olarak, çölleşme Türkiye için kısa en önemli çevresel, ekonomik, sosyolojik ve kültürel sorunlardan birisidir. Bu nedenle çölleşme riskinin araştırılarak ülkemizde çölleşmeye karşı alınacak tedbirlerin belirlenmesi gerekmektedir.